

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΠΜΣ
«ΕΛΛΑΔΑ: ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

Οδηγός Σπουδών
Ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	3
ΔΙΕΘΥΝΤΗΣ	3
ΜΕΛΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ (ΕΔΕ)	3
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	3
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	4
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ	4
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	5
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ	5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ.....	6
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ.....	6
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	6
ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	6
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	6
ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ	7
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	7
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	9
Α. Δομή του Προγράμματος.....	9
Α' εξάμηνο.....	9
Β' εξάμηνο.....	10
Επιλεγόμενα Μαθήματα	10
Γ' εξάμηνο	10
Β. Περιγραφή των μαθημάτων	10
ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	11
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ	21
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ	22

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΔΙΪΔΡΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) του ΔΠΜΣ συγκροτείται με βάση το ΦΕΚ 3486/31.10.2016, τ. Β΄.

Η (ΕΔΕ) είναι αρμόδια για οποιοδήποτε θέμα αφορά στο ΔΠΜΣ, για το οποίο δεν ορίζεται ρητώς αρμοδιότητα άλλου οργάνου.

ΔΙΕΘΥΝΤΗΣ

Κωνσταντίνος Χρήστου, καθηγητής ΑΠΘ

ΜΕΛΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ (ΕΔΕ)

Βασίλειος Κουκουσάς, καθηγητής ΑΠΘ

Σωτήριος Δεσπότης, καθηγητής ΕΚΠΑ

Εμμανουήλ Καραγεωργούδης, αναπληρωτής καθηγητής ΕΚΠΑ

Ιωάννης Μπάκας, επίκουρος καθηγητής ΑΠΘ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ευθυμία Κυρατζή

@ +302310 996682

e-mail : info@past.auth.gr

ekyratz@past.auth.gr

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ και το Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ, οργανώνουν και λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2016–2017 Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) με τίτλο: «Ελλάδα: Εκκλησιαστική Ιστορία και Πολιτισμός (MSc «Greece: Church History and Civilization»), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3685/2008. Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος αναλαμβάνει το επισπεύδον Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1. Αντικείμενο του ΔΠΜΣ, το οποίο λειτουργεί κυρίως στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ και δευτερευόντως σε αυτή του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ, είναι η μελέτη και η έρευνα των διαφόρων ιστορικών και πολιτιστικών δεδομένων του Ορθόδοξου χριστιανικού βίου, όπως αυτά παρήχθησαν μέσα στην ιστορική πορεία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

2. Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα πεδία της Ιστορίας και του Πολιτισμού, όπως αυτά διαμορφώθηκαν στον ελλαδικό χώρο, ο εφοδιασμός των μεταπτυχιακών φοιτητών με εξειδικευμένες γνώσεις σε αυτά, με στόχο την πληρέστερη προετοιμασία τους για μια επιτυχημένη επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

3. Οι βασικοί στόχοι του ΔΠΜΣ είναι οι εξής:

Ειδικότερα,

Το πρόγραμμα αποσκοπεί:

i) Στην παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών.

ii) Στην κατάρτιση εξειδικευμένων αποφοίτων με στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο στην Επιστήμη της Εκκλησιαστικής Ιστορίας και του Πολιτισμού που αναπτύχθηκε στην ελλαδική Εκκλησία, καθώς και η ικανότητα διεπιστημονικής αντιμετώπισης σύνθετων πρακτικών προβλημάτων στα εν λόγω πεδία.

iii) Στην εδραίωση της αυτοπεποίθησης των μεταπτυχιακών φοιτητών μέσω της παροχής εξειδικευμένων γνώσεων και της συστηματικής πρακτικής εξάσκησης στη συνθετική προσέγγιση των παραπάνω γνωστικών αντικειμένων.

iv) Στην προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας μέσω της διδασκαλίας και συζήτησης πάνω σε σύνθετα ερευνητικά αντικείμενα που αφορούν στην Εκκλησιαστική Ιστορία και τον Πολιτισμό της ελλαδικής Εκκλησίας, καθώς και της εκπόνησης υψηλού επιπέδου συναφών μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών.

v). Στην ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται

για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

vi) Στην παροχή εκπαίδευσης και εξειδίκευσης γνώσης που αφορούν:

α) Στην πορεία του χριστιανισμού στον ελλαδικό χώρο, την ίδρυση και την οργάνωση της Εκκλησίας της Ελλάδος.

β) στις μορφές και τη διάσταση του πολιτισμού, οι οποίες προήλθαν ή είχαν άμεση σχέση με την Ορθόδοξη θρησκευτική παράδοση στην Ελλάδα. Στόχος είναι αφενός η παραγωγή ακαδημαϊκού έργου σ' αυτούς τους τομείς και αφετέρου η κατανόηση και η ερμηνεία των διαφόρων μορφών του σύγχρονου πολιτισμού του Ελληνικού λαού καθώς και των αλληλεπιδράσεων τους με τις άλλες ορθόδοξες χώρες, αλλά και τις άλλες ευρωπαϊκές θρησκευτικές παραδόσεις (Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία και Προτεσταντισμός).

vii) στην εξειδίκευση θεολόγων, ιστορικών, νομικών, φιλολόγων, κοινωνιολόγων, πολιτικών επιστημόνων, διπλωματών, στελεχών της Εκκλησίας και κρατικών υπαλλήλων με σχετικές προς το αντικείμενο γνώσεις για να μπορούν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας επαγγελματικό ερευνητικό και εν γένει επιστημονικό έργο, καθώς και να αποτελέσουν στελέχη σε οργανισμούς που σχετίζονται με τα πεδία του ΔΠΜΣ.

viii) στην ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

4. Καθοδηγητική φιλοσοφία του ΔΠΜΣ είναι αφενός να εξασφαλίσει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερά θεμέλια, σύγχρονες γνώσεις, μεθόδους και βασικές αρχές που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση, βελτίωση και παραγωγή δημιουργικής σκέψης, καινοτομικού πνεύματος, και αφετέρου να καλλιεργήσει σε αυτούς τις κριτικές και πρακτικές δεξιότητες που απαιτεί η κοινωνία, καθώς και μια δεοντολογικά υπεύθυνη επιστημονική επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα.

Υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του ΔΠΜΣ είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της έρευνας και η προώθηση συνεργασίας με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Το ΔΠΜΣ απονέμει τον τίτλο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) «Ελλάδα: Εκκλησιαστική Ιστορία και Πολιτισμός (MSc "Greece: Church History and Civilization")».

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

1. Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των θεολογικών Τμημάτων των Πανεπιστημίων της ημεδαπής και των ομοταγών αναγνωρισμένων Τμημάτων και Σχολών της αλλοδαπής.

2. Στο ΔΠΜΣ δύνανται επίσης να εγγραφούν οι πτυχιούχοι ανθρωπιστικών επιστημών της ημεδαπής, πτυχιούχοι παραγωγικών σχολών, Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και ομοταγών αναγνωρισμένων

πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, πτυχιούχοι θετικών και τεχνολογικών επιστημών πανεπιστημιακών και τεχνολογικών ιδρυμάτων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Ο αριθμός των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 ορίζεται στους εξήντα (60) φοιτητές. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων ορίζεται και ο αριθμός των τμημάτων διδασκαλίας. Ο αριθμός των εισακτέων μπορεί να μεταβληθεί μετά από απόφαση της ΕΔΕ.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το ΔΠΜΣ χορηγεί υποτροφίες σε φοιτητές και φοιτήτριες που διακρίνονται για τις σπουδές τους στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών σε ποσοστό 10% επί των εγγραφομένων.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στη λειτουργία του ΔΠΜΣ συμμετέχουν Καθηγητές και Λέκτορες του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ και του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ, καθώς και Καθηγητές και Λέκτορες άλλων Σχολών και Τμημάτων των δύο συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων ή και άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής και αλλοδαπής, όπως και άλλες κατηγορίες διδασκόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 3685/2008. Συμμετέχει, επίσης, βοηθητικό προσωπικό, αποτελούμενο, από τρία (3) άτομα, το οποίο συντονίζει και υποστηρίζει τη διδασκαλία των μαθημάτων.

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Για όλες τις ανάγκες λειτουργίας του ΔΠΜΣ διατίθεται η υλικοτεχνική υποδομή κυρίως του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ και, δευτερευόντως, του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ (αίθουσες, βιβλιοθήκες, εργαστήρια, νησίδες Η/Υ κ.λπ.).

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Το ΔΠΜΣ εγκρίνεται για να λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 11α του άρθρου 80 του Ν. 4009/2011 (ΦΕΚ 195 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Κατά το 2^ο εξάμηνο της φοίτησης ορίζεται από την ΕΔΕ, για κάθε φοιτητή/φοιτήτρια, ένας σύμβουλος καθηγητής από τους διδάσκοντες του ΔΠΜΣ που διαθέτει μεταπτυχιακό έργο, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 3685/2008, όπως ισχύει, ο οποίος είναι αρμόδιος για την καθοδήγηση, παρακολούθηση και έλεγχο της πορείας των σπουδών του. Αντικατάσταση του συμβούλου καθηγητή δεν είναι δυνατή παρά μόνο για αναπότρεπτο λόγο, που κρίνεται από την ΕΔΕ.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η διαδικασία σύνταξης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας αρχίζει με την ανάθεση του θέματος από το σύμβουλο καθηγητή κατά το τέλος του δεύτερου εξαμήνου σπουδών και την ανακοίνωσή του στην ΕΔΕ. Μετά την ανακοίνωση του θέματος στη ΕΔΕ το θέμα αυτό εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών εργασιών που τηρείται στη Γραμματεία. Στον κατάλογο αυτό περιλαμβάνονται απαραίτητως το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου, ο επιβλέπων σύμβουλος καθηγητής, η ημερομηνία της ανακοίνωσης του θέματος στην ΕΔΕ και η ημερομηνία λήξεως της διαδικασίας. Η διαδικασία κρίσης και βαθμολόγησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ολοκληρωθεί με τη συμπλήρωση του διετούς κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών.

Είναι δυνατό, με αιτιολογημένη απόφαση της ΕΔΕ, να παρατείνεται κατά ένα έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή και ο χρόνος φοίτησης. Για να λάβει την παράταση αυτή, ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να προσκομίσει στο σύμβουλο καθηγητή το διάγραμμα, τη βιβλιογραφία και τουλάχιστον ένα κεφάλαιο της διπλωματικής εργασίας του. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή άπρακτη, το θέμα διαγράφεται από τον κατάλογο και η περάτωση των μεταπτυχιακών σπουδών πρώτου επιπέδου θεωρείται ότι έληξε ανεπιτυχώς. Καμία βεβαίωση για συμπλήρωση του διετούς κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών δεν χορηγείται πλην του ΜΔΕ.

Κατά τη διάρκεια των δύο ετών μπορεί να δοθεί μόνο βεβαίωση ότι ο σπουδαστής είναι εγγεγραμμένος στο ΔΠΜΣ, και μέχρι τη λήξη της διαδικασίας σύνταξης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να δοθεί βεβαίωση ότι ο σπουδαστής βρίσκεται στο στάδιο συγγραφής της εργασίας επί του συγκεκριμένου θέματος.

Δεν είναι δυνατή αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, παρά μόνο με απόφαση της ΕΔΕ, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του συμβούλου καθηγητή. Αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής εργασίας σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών.

Όταν περατωθεί η σύνταξη της εργασίας, αυτή υποβάλλεται στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ, με τη σύμφωνη γνώμη του συμβούλου καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση, σε τρία (3) αντίτυπα. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία δεν μπορεί να κατατεθεί προς κρίση πριν ολοκληρωθούν οι υποχρεώσεις του σπουδαστή στα οκτώ (8) μαθήματα.

Στην πρώτη μετά την υποβολή της μελέτης συνέλευση της ΕΔΕ, ορίζεται από αυτήν τριμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχει ο σύμβουλος

καθηγητής και άλλοι δύο διδάσκοντες του ΔΠΜΣ, από εκείνους που έχουν δικαίωμα να μετέχουν στις εξεταστικές επιτροπές, σύμφωνα με το νόμο. Ο ορισμός των άλλων δύο μελών γίνεται μετά από πρόταση του σύμβουλου καθηγητή.

Μετά τον ορισμό της εξεταστικής επιτροπής, ο Διευθυντής του ΔΠΜΣ αποστέλλει την εργασία στα μέλη της, τα οποία πρέπει σε εξήντα (60) ημέρες από την αποστολή της να αποφανθούν περί της αποδοχής ή μη και βαθμολόγησής της, με κλίμακα βαθμολογίας από έξι (6) έως δέκα (10), αποστέλλοντας στη Γραμματεία το Πρακτικό της εξέτασης του υποψηφίου. Αν ένα μέλος της εξεταστικής επιτροπής ζητήσει δικαιολογημένα παράταση της προθεσμίας, δύναται να χορηγηθεί από τον Διευθυντή παράταση μέχρι τριάντα (30) ημερών.

Για να εγκριθεί μία μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το περιεχόμενό της να εμπίπτει στο αντικείμενο του ΔΠΜΣ.

β) Η πραγμάτευση, χωρίς κατ' ανάγκη να προσκομίζει νέα στοιχεία, να γίνεται με νέο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του φοιτητή.

γ) Η εργασία να έχει έκταση τουλάχιστον 25.000 λέξεων.

δ) Επισημαίνεται ότι καταθέτοντας τη μεταπτυχιακή εργασία, ο φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η λογοκλοπή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Ως λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου δημοσιευμένης ή μη, χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ίδιου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της ΕΔΕ για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις - και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του σύμβουλου καθηγητή - η ΕΔΕ μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του υποψηφίου.

Για την τελική κρίση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του υποψηφίου η τριμελής εξεταστική επιτροπή καλεί αυτόν σε δημόσια εξέταση επί του θέματος της εργασίας του, η οποία μπορεί να διαρκέσει μέχρι μία ώρα. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια εξέταση απευθύνεται από το Διευθυντή του ΔΠΜΣ, ύστερα από συνεννόηση με τον σύμβουλο καθηγητή, ο οποίος φροντίζει να συντονίσει τη διαδικασία, στην οποία και προεδρεύει.

Η αναγόρευση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε διπλωματούχους πραγματοποιείται με ανακοίνωση ενώπιον της ΕΔΕ και εφόσον έχει κατατεθεί η οριστική μορφή της εργασίας στην οποία έχουν συμπεριληφθεί οι παρατηρήσεις των μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η διαδικασία αυτή μπορεί να είναι δημόσια.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΔΠΜΣ «Ελλάδα: Εκκλησιαστική ιστορία και πολιτισμός» διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα πλήρους φοίτησης και περιλαμβάνει δύο (2) εξάμηνα διδασκαλίας και ένα (1) εξάμηνο για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Για την απόκτηση του ΜΔΕ απαιτούνται ενενήντα (90) ευρωπαϊκές πιστωτικές μονάδες (ECTS). Από αυτές, είκοσι δύο και 1/2 (22,5) μονάδες αντιστοιχούν στα τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα και επτά και 1/2 (7,5) μονάδες αντιστοιχούν σε ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα επιλογής του Α' εξαμήνου. Αντίστοιχα, είκοσι δύο και 1/2 (22,5) μονάδες αντιστοιχούν στα τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα και επτά και 1/2 (7,5) μονάδες αντιστοιχούν σε ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα επιλογής του Β' εξαμήνου. Τέλος, τριάντα (30) μονάδες αντιστοιχούν στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Γ' εξαμήνου. Για τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εφαρμόζονται τα οριζόμενα στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΔΠΜΣ.

Τα μαθήματα μπορούν να αναμορφώνονται ή και να αντικαθίστανται με άλλα με απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (ΕΔΕ) του ΔΠΜΣ και έγκριση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης (ΣΕΣ), εφόσον κρίνεται σκόπιμο για την καλύτερη λειτουργία και διάρθρωση του Προγράμματος.

Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική. Συγκεκριμένα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών των επισκεπτών καθηγητών, μπορούν να διεξάγονται σε άλλη ευρωπαϊκή γλώσσα (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά).

Α. Δομή του Προγράμματος

Οι παρακάτω Πίνακες παρουσιάζουν τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος.

Α' εξάμηνο

A/A	Μαθήματα	ΚΩΔ.	ECTS	Είδος
1	Πηγές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Ελλάδος (Sources of the Church History of Greece)	E1	7,5	Υ
2	Η Εκκλησιαστική Ιστορία του ελλαδικού χώρου έως το αυτοκέφαλο (Church History of the Greek lands until the ecclesiastical independency)	E2	7,5	Υ
3	Αρχές χρηματοοικονομικής διαχείρισης για την Ελλαδική Εκκλησία (Financial Management principles for the Greek Church)	E3	7,5	Υ
4	Ένα (1) μάθημα επιλογής από πίνακα με επιλεγόμενα μαθήματα		7,5	Ε
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΠΡΩΤΟΥ (1ου) ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30	

Β' εξάμηνο

A/A	Μαθήματα	ΚΩΔ.	ECTS	ΩΡΕΣ
1	Ιστορία της Εκκλησίας της Ελλάδος από το αυτοκέφαλο έως σήμερα (History of the Greek Church since the Autocephalous)	E4	7,5	39
2	Ορθόδοξη πνευματικότητα στον ελλαδικό χώρο (Orthodox Spirituality in Greek lands)	E5	7,5	39
3	Διοίκηση και οργάνωση της Εκκλησίας της Ελλάδος (Administration and organization of Church of Greece)	E6	7,5	39
4	Ένα (1) μάθημα επιλογής από πίνακα με επιλεγόμενα μαθήματα		7,5	39
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΠΡΩΤΟΥ (2ου) ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30	

Επιλεγόμενα Μαθήματα

A/A	Μαθήματα	ΚΩΔ.	ECTS	ΩΡΕΣ
1	Οικουμενικό Πατριαρχείο και Ελλαδικός χώρος (Ecumenical Patriarchate and Greek lands)	XE1	7,5	39
2	Ελλάδα και σλαβικός κόσμος (Greece and Slavonic world)	XE2	7,5	39
3	Εκκλησιαστική διπλωματία και εθιμοτυπία στην Εκκλησία της Ελλάδος (Ecclesiastical Diplomacy and Ceremonial Procedure in the Church of Greece)	XE3	7,5	39
4	Κέντρα του μοναχισμού στην Ελλάδα (Centers of monasticism in Greece)	ΘΕ1	7,5	39
5	Ορθόδοξος Πολιτισμός και ελληνική ταυτότητα (Orthodox culture and Greek identity)	ΘΕ2	7,5	39
6	Σύγχρονη διαχείριση Ιερών Μητροπόλεων και Ενοριών (Modern management of Sacred Dioceses and Parishes)	ΘΕ3	7,5	39

Γ' εξάμηνο

	ECTS
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΤΡΙΤΟΥ (3ου) ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30

B. Περιγραφή των μαθημάτων

Αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο
Περιγραφή γνωστικού αντικειμένου και περιεχομένου του μαθήματος

ΔΜ = Διδακτικές μονάδες
ECTS = Ευρωπαϊκές πιστωτικές μονάδες
Υ = Υποχρεωτικό
Ε = Επιλογής
Χ = Χειμερινό εξάμηνο
Θ = Θερινό εξάμηνο

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[Ε1] Πηγές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Ελλάδος
Διδάσκων/ουσα	Βασίλειος Κουκουσάς
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Υ Περίοδος: 1^ο Εξ. ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και Αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα διαπραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Η διάδοση του χριστιανισμού στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις Πράξεις των Αποστόλων.2. Οι επιστολές του Παύλου προς Θεσσαλονικείς και Κορινθίους.3. Μάρτυρες και άγιοι της Ελλάδος κατά τη ρωμαϊκή περίοδο.4. Οι πηγές της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά τη βυζαντινή περίοδο5. Οι πηγές της Εκκλησίας της Ελλάδος κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας6. Ανακήρυξη του αυτοκεφάλου του 1833. Οι πηγές.7. Ανακήρυξη του κανονικού αυτοκεφάλου του 1850. Οι πηγές.8. Η προσάρτηση της Επτανήσου στην Εκκλησία της Ελλάδος. Οι πηγές.9. Η προσάρτηση της Θεσσαλίας και τμήματος της Ηπείρου στην Εκκλησία της Ελλάδος. Οι πηγές.10. Οι Καταστατικοί χάρτες της Εκκλησίας της Ελλάδος.11. Η Εκκλησία της Ελλάδος κατά την περίοδο της επταετίας. Οι πηγές.12. Η αποκατάσταση της κανονικής τάξης στην Εκκλησία της Ελλάδος.13. Σχέσεις Εκκλησίας της Ελλάδος και Πολιτείας στην εποχή μας.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[Ε2] Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΑΔΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΩΣ ΤΟ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟ
Διδάσκων/ουσα	Κωνσταντίνος Χρήστου
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Υ Περίοδος: 1^ο Εξ. ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα πραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η διάδοση του Χριστιανισμού στον ελλαδικό χώρο. 2. Οργάνωση των τοπικών εκκλησιών και εκκλησιαστικές προσωπικότητες. 3. Συμμετοχή των ελλαδικών εκκλησιών στα μείζονα εκκλησιαστικά γεγονότα. 4. Υπαγωγή στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Η εκκλησιαστική γεωγραφία του ελλαδικού χώρου (μητροπόλεις, επισκοπές, αρχιεπισκοπές) κατά την βυζαντινή περίοδο. 5. Η ελλαδική εκκλησία κατά την διάρκεια της μεσοβυζαντινής περιόδου. 6. Η ελλαδική εκκλησία κατά την διάρκεια της υστεροβυζαντινής περιόδου. 7. Η ελλαδική εκκλησία κατά την διάρκεια της οθωμανικής περιόδου (15ος -17ος αι.). 8. Η ελλαδική εκκλησία κατά την διάρκεια της οθωμανικής περιόδου (18ος – 19ος αι.). 9. Η Εκκλησία και ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός στον ελλαδικό χώρο. 10. Η επανάσταση του 1821 και η πορεία προς το αυτοκέφαλο. 11, 12, 13. Αξιολόγηση των φοιτητών με την εκπόνηση ατομικής εργασίας, που εντάσσεται στις παραπάνω ενότητες, την οποία και θα παρουσιάσουν στα τρία τελευταία τρίωρα του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[Ε3] Αρχές χρηματοοικονομικής διαχείρισης για την Ελλαδική Εκκλησία
Διδάσκων/ουσα	Βασίλειος Πολυμένης
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Υ Περίοδος: 1^ο Εξ. ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα διαπραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στη χρηματοοικονομική διοίκηση της Εκκλησίας. 2. Δανεισμός από τράπεζα. 3. Δανεισμός με ομόλογα 4. Λειτουργία του τραπεζικού συστήματος 5. Χρήμα και τραπεζικό σύστημα

6. Κόστος κεφαλαίου.
7. Προμήθειες για μη κερδοσκοπικά ιδρύματα.
8. Βασικές αρχές αποτίμησης και αξιολόγησης επενδύσεων από τη μη κερδοσκοπική σκοπιά.
9. Διαχείριση της εγγείου ιδιοκτησίας της Εκκλησίας.
10. Θέματα που αφορούν στην απαλλοτρίωση της εκκλησιαστικής περιουσίας.
- 11-13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με την οικονομική δραστηριότητα των Ιερών Μητροπόλεων και των ενοριών ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στα 3 τελευταία τρίωρα του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[E4] Ιστορία της Εκκλησίας της Ελλάδος από το αυτοκέφαλο έως σήμερα
Διδάκων/ουσα	Εμμανουήλ Καραγεωργούδης
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Υ Περίοδος: 2^ο Εξ. ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα διαπραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ιδεολογικές, Εκκλησιαστικές και Πολιτικές προϋποθέσεις της μονομερούς επιβολής του Αυτοκεφάλου (1833). 2. Διαμάχη μεταξύ «Νεωτεριστών» και «Παραδοσιακών» θεολόγων μετά την επιβολή του Αυτοκεφάλου (Ιστορικό και Πρωταγωνιστές). 3. Η ανακήρυξη της Αυτοκεφαλίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (1850) – Ανάλυση του Πατριαρχικού Συνοδικού Τόμου. 4. Η διαμόρφωση των ορίων δικαιοδοσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος. Αφομοίωση της Εκκλησίας των Επτανήσων (1866), της Θεσσαλίας (1882). Προσάρτηση Νέων Χωρών(1928). 5. Η διαμόρφωση των Σχέσεων Πολιτείας και Εκκλησίας της Ελλάδος από το 1833 μέχρι σήμερα. 6. Σχέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος με το Οικουμενικό Πατριαρχείο, με επίκεντρο τον Πατριαρχικό-Συνοδικό Τόμο του 1850, τη Συνοδική Πατριαρχική Πράξη του 1928 και την έννομη τάξη της Ελληνικής Πολιτείας. 7. Η Εθνική προσφορά της Εκκλησίας της Ελλάδος. 8. Η Κοινωνική και Φιλανθρωπική δράση της Εκκλησίας της Ελλάδος. 9. Μητροπολίτες και Αρχιεπίσκοποι Αθηνών. 10. Η ανάπτυξη των θεολογικών γραμμάτων. 11, 12, 13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με τις παραπάνω ενότητες ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στα 3 τελευταία τρίωρα του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[E5] Ορθόδοξη πνευματικότητα στον ελλαδικό χώρο
Διδάσκων/ουσα	Χρήστος Αραμπατζής
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Υ Περίοδος: 2^ο Εξ. ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα διαπραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στην Χριστιανική Πνευματικότητα. 2-3. Τα χαρακτηριστικά στοιχεία της Ορθόδοξης Πνευματικότητας: Άσκηση, μυστηριακή ζωή, θεωρία και ένωση με τον Θεό. 4-5. Κέντρα της ορθόδοξης Πνευματικότητας στον Ελλαδικό χώρο. Επίσκοποι, μοναστικές κοινότητες και άγιοι της πρώτης χιλιετίας. 6-7. Οι εκφραστές της ορθόδοξης πνευματικής ζωής τη δεύτερη χιλιετία. Οι άγιοι ησυχαστές και η αποτύπωση της θεολογικής τους σκέψης στα κείμενα και στα μνημεία του ελλαδικού χώρου. (Κρήτη, Άγιον Όρος, Θεσσαλονίκη, Μετέωρα). 8-9. Η ησυχαστική πνευματικότητα και η διασπορά της από το Άγιον Όρος σε όλη την ελλαδική επικράτεια κατά τον 18ο και 19ο αιώνα. 10. Η Ορθόδοξη Πνευματικότητα και ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός: Ο ρόλος των σύγχρονων αγίων στην πρόσληψη της πνευματικότητας από τη σύγχρονη εκκλησιαστική και θεολογική γραμματεία. 11, 12, 13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με τις παραπάνω ενότητες ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στα 3 τελευταία τρίωρα του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[E6] ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Διδάσκων/ουσα	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Υ Περίοδος: 2^ο Εξ. ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα πραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Οι συνέπειες του Εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1821 στη διοίκηση των Ελλαδικών Μητροπόλεων και Επισκοπών, και οι πρωτοβουλίες του Ιωάννη Καποδίστρια (1827-1831). 2. Η αυτογνώμων ανακήρυξη του Αυτοκεφάλου της Εκκλησίας της Ελλάδος (1833). 3. Η ανακήρυξη του Αυτοκεφάλου της εν Ελλάδι Εκκλησίας (1850).

4. Οι Πατριαρχικές και Συνοδικές Πράξεις 1866 και 1881.
5. Το εκκλησιαστικό καθεστώς των λεγόμενων Νέων Χωρών (1928).
6. Η ημιαυτόνομη Εκκλησία της Κρήτης (1900).
7. Το διοικητικό καθεστώς του Αγίου Όρους.
8. Το διοικητικό καθεστώς της Εξαρχίας Πάτμου και των Πατριαρχικών Μονών.
9. Ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Ελλάδος (Ν. 590/1977).
10. Η δράση των μακαριστών Αρχιεπισκόπων Αθηνών και πάσης Ελλάδος Σεραφείμ (1974-1998) και Χριστόδουλου (1998-2008).
- 11, 12, 13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με τις παραπάνω ενότητες ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στα 3 τελευταία τρίωρα του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[ΧΕ1] ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
Διδάσκων/ουσα	Ιωάννης Μπάκας
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Ε Περίοδος: Χ ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα διαπραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στη διοικητική οργάνωση της Εκκλησίας στον ελλαδικό χώρο πριν τον 8ο αι. 2. Ένταξη του ελλαδικού χώρου στη δικαιοδοσία της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. 3. Η εκκλησιαστική γεωγραφία του ελλαδικού χώρου (μητροπόλεις, επισκοπές, αρχιεπισκοπές) κατά την βυζαντινή περίοδο. 4. Οικουμενικό Πατριαρχείο και ενότητα του ελλαδικού χώρου. 5. Οικουμενικό Πατριαρχείο και Νέος Ελληνισμός 6. Οικουμενικό Πατριαρχείο και ελλαδικός χώρος κατά την Οθωμανική περίοδο. 7. Οικουμενικό Πατριαρχείο και Νεοελληνικός Διαφωτισμός. 8. Το αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Ελλάδος. Τα πριν, το σχίσμα, ο συνοδικός τόμος του 1850. 9. Πατριαρχική και συνοδική Πράξη του 1928. Τα Πατριαρχικά δίκαια στην Ελλάδα. 10. Οικουμενικό Πατριαρχείο και Εκκλησία της Ελλάδος σήμερα. 11, 12, 13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με τις παραπάνω ενότητες ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στα 3 τελευταία

τρίωρα του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος

[ΧΕ2] ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΛΑΒΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Διδάσκων/ουσα

Μιχαήλ Τρίτος

Πληροφορίες

Τύπος μαθήματος: Ε Περίοδος: Χ ΔΜ: 3 ECTS: 7,5

Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)

Το μάθημα πραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

1. Το εκπολιτιστικό έργο των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου στο σλαβικό κόσμο.
2. Η εθνικότητα των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου.
3. Η επίδραση του βυζαντινού ησυχασμού στις σλαβικές χώρες .
4. Η παρουσία των Σλάβων στο Άγιο Όρος.
5. Η πνευματική προσφορά των Ελλήνων Μητροπολιτών στο Κράτος του Κιέβου.
6. Ο Γρηγόριος Σιναΐτης και η επίδραση του Αγίου Όρους στη Βουλγαρία.
7. Μάξιμος ο Γραικός, ο Φωτιστής των Ρώσων.
8. Η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος, φάρος της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού στο σλαβικό κόσμο .
9. Η Ελλαδική Εκκλησία και οι σχέσεις της με την Εκκλησία της Ρωσίας.
10. Η Ελλαδική Εκκλησία και οι σχέσεις της με την Εκκλησία της Ρουμανίας.
11. Η Ελλαδική Εκκλησία και οι σχέσεις της με την Εκκλησία της Σερβίας.
12. Η Ελλαδική Εκκλησία και οι σχέσεις της με την Εκκλησία της Βουλγαρίας.
13. Η Ελλαδική Εκκλησία και οι σχέσεις της με τις Εκκλησίες της Γεωργίας και της Αλβανίας.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος

[ΧΕ3] ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διδάσκων/ουσα

Γρηγόριος Λιάντας

Πληροφορίες

Τύπος μαθήματος: Ε Περίοδος: Χ ΔΜ: 3 ECTS: 7,5

Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)

Το μάθημα πραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

1. Εκκλησιαστική διπλωματία. Έννοια και τρόποι άσκησης της σε εκκλησιαστικό και πολιτικό επίπεδο.
2. Η εκκλησιαστική πολιτική και διπλωματία της Εκκλησίας της Ελλάδος (υποθέσεις εργασίας).
3. Η εκκλησιαστική πολιτική του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κυρού Ιακώβου έναντι των Προέδρων των Η.Π.Α, Προέδρων και Πρωθυπουργών της Ελλάδος και η συμβολή του στα εθνικά θέματα.

4. Η εκκλησιαστική πολιτική και διπλωματία του Οικουμενικού Πατριαρχείου από τον 19ο- 20ο αιώνα.
5. Η εκκλησιαστική διπλωματία στα πλαίσια του ελληνικού κράτους.
6. Η εκκλησιαστική διπλωματία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.
7. Η εθιμοτυπία στην Εκκλησία της Ελλάδος.
8. Το προβάδισμα, εκκλησιαστικό και πολιτικό.
9. Εκκλησιαστική διπλωματία και διαδίκτυο.
10. Διεθνείς Εκκλησιαστικές σχέσεις.
- 11, 12, 13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με τις παραπάνω ενότητες ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στα 3 τελευταία τρίωρα του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[ΘΕ1] Κέντρα του μοναχισμού στην Ελλάδα
Διδάσκων/ουσα	Σωτήριος Δεσπότης
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Ε Περίοδος: Θ ΔΜ: 3 ECTS: 7,5
Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)	<p>Το μάθημα πραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή: Ο Ιησούς Χριστός και οι «βιαστές» της πρώτης Κοινότητας. 2. Αιτίες γένεσης του Μοναχισμού. 3. Αναχωρητικός και κοινοβιακός μοναχισμός στην Αίγυπτο (Παχώμιος, Μ. Αντώνιος). 4. Μ. Βασίλειος και Κανόνες. 5. Η γένεση και άνθηση της Αθωνικής Πολιτείας. 6. Η Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στην Πάτμο. 7. Μετέωρα. 8. Ο Μοναχισμός στη Δύση. 9. Γυναικείος Μοναχισμός. 10. Μοναχισμός και πολιτισμός. 11. Ο Μοναχισμός στον 20 και 21ο αι. 12. Γέροντες του 19ου και 20ου αι. (Σεραφείμ Σάρωφ, άγ. Σιλουανός, άγ. Παΐσιος, άγ. Πορφύριος). 13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με τις παραπάνω ενότητες ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στο τελευταίο τρίωρο του μαθήματος.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος	[ΘΕ2] ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ
Διδάσκων/ουσα	Ηρακλής Ρεράκης
Πληροφορίες	Τύπος μαθήματος: Ε Περίοδος: Θ ΔΜ: 3 ECTS: 7,5

Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)

Το μάθημα πραγματεύεται τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

1. Εισαγωγή στις έννοιες πολιτισμός και ταυτότητα
2. Ορθόδοξος πολιτισμός και ελληνική ταυτότητα σε μία πορεία αναζήτησης γεφύρωσης.
3. Η γλώσσα στην υπηρεσία του πνεύματος.
4. Ορθόδοξος πολιτισμός και Ελληνισμός κατά τον Δ΄ αιώνα: Σύγκρουση ή αλληλοσυμπλήρωση.
5. Ορθοδοξία και ελληνισμός σε κοινή πορεία. Προαγωγή ή αναγέννηση του ελληνικού πολιτισμού.
6. Η επίδραση του Χριστιανισμού στην αλλαγή και εξέλιξη των προτύπων και των αρετών του Ελληνισμού.
7. Η πρωτοτυπία του ορθόδοξου πολιτισμού.
8. Εκχριστιανισμός του Ελληνισμού ή ελληνοποίηση του Χριστιανισμού;
9. Η κοινή πορεία της ιστορίας της ορθόδοξης Εκκλησίας και της ιστορίας του Ελληνισμού.
10. Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη της αυτοσυνειδησίας του ορθόδοξου ελληνικού πολιτισμού.
11. Η διαφορετικότητα της ελληνορθόδοξης ταυτότητας.
12. Ο ελληνορθόδοξος πολιτισμός και ο ευρωπαϊκός πολιτισμός.
13. Γενική αξιολόγηση του μαθήματος του διδάσκοντος και των φοιτητών.

Υποσημ.: Οι φοιτητές θα εκπονούν εργασίες πάνω στα συγκεκριμένα θέματα του μαθήματος, οι οποίες θα παρουσιάζονται και θα αξιολογούνται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Κωδικός/Τίτλος μαθήματος

[ΘΕ3] ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΡΙΩΝ

Διδάσκων/ουσα

Αθανάσιος Καψάλης

Πληροφορίες

Τύπος μαθήματος: Ε Περίοδος: Θ ΔΜ: 3 ECTS: 7,5

Περιγραφή μαθήματος και αναλυτική οργάνωση της ύλης (Syllabus)

Από τις ενότητες μαθημάτων, η πρώτη πραγματεύεται κατ' αποκλειστικότητα το διαχρονικό εκκλησιαστικοϊστορικό πλαίσιο της ονομαζόμενης «εκκλησιαστικής διαχείρισης», διοικητικής και οικονομικής, από τη σημειολογία της παλαιοδιαθηκικής εποχής έως σήμερα, με έκτακτες αναφορές ακόμα και σε σημαντικά εκκλησιαστικά γεγονότα «διαχείρισης» της Ανατολής και της Δύσης. Οι υπόλοιπες ενότητες εντάσσονται στο ειδικότερο στοχοθετικό πλαίσιο του μαθήματος.

1. α) Αγιογραφικές παραθέσεις γεγονότων φιλανθρωπίας, συλλογής και προσφοράς αγαθών, προσφοράς σίτισης, χρημάτων κ.λπ.. Προδρομικά σχήματα διοίκησης και οικονομικής οργάνωσης της Εκκλησίας στις Αποστολικές εκκλησιαστικές κοινότητες - παύλεια λογεία κ.λπ.

Αναφορά στη διακεκριμένη οργάνωση και διοίκηση της Εκκλησίας Αλεξανδρείας, στο Παχωμιανό Κοινόβιο και την πυραμιδοειδή οργάνωσή του, στο εν συνεχεία Μητροπολιτικό Σύστημα και τις διοικητικές και οικονομικές λειτουργίες του, ακροθιγής αναφορά στα Πρεσβεία τιμής των θρόνων, β) Η Πατερική Γραμματεία περί διοικήσεως, διαχειρίσεως εκτάκτων καταστάσεων και άσκησης της φιλανθρωπίας. Σύνδεση των Jus Jurandi και Jus Ordinandi με την επιβολή αλλαγής των πάσης φύσεως δικαιωμάτων των παλαιφάτων θρόνων – εφαρμογή τους στο μητροπολιτικό σύστημα. Η αλλαγή των «εκκλησιαστικών πραγμάτων» σύμφωνα με τα πολιτικά και οι ανακατατάξεις μητροπόλεων έως σήμερα. Η διοικητική και οικονομική προσάρτηση Νότιας Ιταλίας και Ανατολικού Ιλλυρικού, το Patrimonium Petri και οι μάταια αναμενόμενες παπικές απολαβές, η στάση του ι. Φωτίου έναντι των αξιώσεων της Δύσης (Διοικητικών-Οικονομικών), η ανάπτυξη και η αλληλοδιάδοχη κατάταξη των επαρχιών του Οικουμενικού θρόνου έως την Άλωση, οι Εκκλησιαστικοί Εξωκατάκοιλοι Άρχοντες και η λειτουργία του θεσμού μέσα από τα πατριαρχικά κείμενα. Παραδείγματα προς αποφυγή όπως: Οι Σταυροφορίες ως πηγή εσόδων της Δύσης και η εξερεύνηση και κατάκτηση νέων χωρών, γ) Ορθόδοξη Εκκλησία και Τουρκική Πολιτεία στην ελλαδική επικράτεια (Γενικοί Κανονισμοί και προνομιακό ζήτημα), βραχεία εκκλησιαστική και πολιτική επισκόπηση έως την ίδρυση του ελληνικού κράτους, χωρίς αναφορές στην περίοδο της Αυτοκεφαλίας προς αποφυγήν αλληλοεπικάλυψης της ύλης.

2. Νομοθετική κατοχύρωση της μισθοδοσίας Αρχιερέων και Ιερέων. Παραδείγματα από την Ευρώπη (Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο). Η Εκκλησία στην υπόλοιπη Ευρώπη. Η Εκκλησία στη Ρωσία σήμερα. Η σημασία της παρουσίας και εκπροσώπησης της Ελλαδικής Εκκλησίας στην Ευρώπη. Η ισχύουσα Νομοθεσία περί τις Ιερές Μητροπόλεις και Ενορίες της Ελλαδικής Εκκλησίας (Ν590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» και τα επιμέρους σημαντικότερα άρθρα: 35-48). Επικαιροποίηση της Νομοθεσίας έως σήμερα. Η Διοίκηση της Ημιαυτόνομης Εκκλησίας της Κρήτης, η Διοίκηση των Μητροπόλεων Δωδεκανήσου. Η διοίκηση του Αγίου Όρους. Η Διοίκηση της Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου.

3. Οργανογράμματα Διεθνών Οργανισμών, Ανωνύμων Εταιριών, Δημόσιων Φορέων-Υπουργείων και σύγκριση με τα οργανογράμματα των Ι. Μητροπόλεων. Το νομοθετικό

πλαίσιο Οργάνωσης και Διοίκησης των Ι. Μητροπόλεων. Ανάλυση λειτουργιών και αρμοδιότητες των επιμέρους τμημάτων του Μητροπολιτικού Γραφείου, πλην των Οικονομικών.

4. Συνάφεια Δημοσίων διατάξεων με τις διατάξεις της Εκκλησίας. Παραδείγματα γεφύρωσης τυχόν χασμάτων, ανακολουθιών ή και ελλειμμάτων του Νομοθέτου εντός του πλαισίου της νομιμότητας. Τα Μητροπολιτικά και οι δυνατότητές τους παλαιότερα και σήμερα. Τα Εκκλησιαστικά Συμβούλια. Απορρόφηση Κοινοτικών Κονδυλίων (Κ.Π.Σ.-Ε.Σ.Π.Α. κ.λπ.).

5. Λογισμικό Ιερών Μητροπόλεων. Παρουσίαση δυνατοτήτων με επιτόπια επίσκεψη στα Γραφεία Ιεράς Μητροπόλεως. Ταυτόχρονη παρουσίαση του λοιπού έργου της ίδιας Μητροπόλεως (Ίδρυση Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης, Σχολής Βυζαντινής Μουσικής ή Ωδείου, φιλανθρωπικό έργο, συσσίτια κ.λπ.)

6. Διοικητική και Οικονομική Οργάνωση Λογιστηρίου των Ι. Μητροπόλεων. Η επικαιροποιημένη Νομοθεσία περί τα Οικονομικά. Συγκλίνουσες και μη νομοθετικές διατάξεις Δημοσίου Λογιστικού και Εκκλησιαστικής Δικαιοπραξίας (παραδείγματα).

7. Έσοδα υπέρ τρίτων, απόδοση εισπράξεων υπέρ τρίτων, τηρούμενα βιβλία, Δαπάνες - Έξοδα και οι παρακρατήσεις τους. Ταμειακή Διαχείριση, Κώδικες βιβλίων και στοιχείων. Ελαστικές και Ανελαστικές δαπάνες Ι. Μητροπόλεων και Ενοριών.

8. Σύνταξη Προϋπολογισμού-Απολογισμού Ι. Μητροπόλεων και Ι. Ναών. Οι διαδικασίες, ο έλεγχος. Έλεγχος νομιμότητας και πάσης φύσεως διοικητικός έλεγχος από την νόμω κρατούσα πολιτεία.

9. Μισθοδοσία: Οι πάσης φύσεως αποδοχές ανωτέρου και κατωτέρου κλήρου (Ιεροψαλτών), εκκλησιαστικών υπαλλήλων, οδηγού, νεωκόρων, φυλάκων ναών κ.λπ. Θεώρηση βιβλίων, Απογραφή κινητών και ακινήτων. Υποχρεώσεις των Ι. Μητροπόλεων και των Ναών προς τις ΔΟΥ.

10. Προμήθειες. Τηρούμενα βιβλία Ι. Μητροπόλεων. Κτηματολόγιο. Τηρούμενα Βιβλία ι. Ναών. Στοιχεία εμπράγματος δικαίου. Ψηφιακή Τεκμηρίωση ή απλή καταγραφή τυχόν ιερών λειψάνων, ιερών σκευών, πάσης φύσεως Κειμηλίων, ειδικών επίπλων και περιουσιακών στοιχείων, Αναλυτικό βιβλίο μισθωμάτων από ακίνητα).

11, 12, 13. Η αξιολόγηση των φοιτητών στηρίζεται σε σχετική με τις παραπάνω ενότητες ατομική εργασία που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν στα 3 τελευταία τρίωρα του μαθήματος.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, καθένα εκ των οποίων περιλαμβάνει 13 εβδομάδες διδασκαλίας.

Το 1ο εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Μαρτίου.

Το 2ο εξάμηνο αρχίζει το τρίτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου .

Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από την ΕΔΕ του ΔΠΜΣ ώστε να συμπληρωθεί ο απαραίτητος αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας.

Κατά την τελευταία εβδομάδα κάθε εξαμήνου οι μεταπτυχιακοί φοιτήτριες/φοιτητές έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να αξιολογήσουν τα μαθήματα και τους διδάσκοντές τους, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών τους.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

	Τηλέφωνο Γραφείου	email
Αραμπατζής Χρήστος (καθηγητής ΑΠΘ)	2310997023	arab@theo.auth.gr
Δεσπότης Σωτήριος (καθηγητής ΕΚΠΑ)	2107275824	sotdespo@soctheol.uoa.gr
Καραγεωργούδης Εμμανουήλ (αν. καθηγητής ΕΚΠΑ)	210 7275887	ekarag@soctheol.uoa.gr
Καψάλης Αθανάσιος (αν. καθηγητής ΑΕΑΑ)	2108070686	athanasioskapsalis@aeaa.gr
Κουκουσάς Βασίλειος (καθηγητής ΑΠΘ)	2310997482	vkukusas@past.auth.gr
Κυρατζή Ευθυμία (γραμματειακή υποστήριξη)	2310 996682	info@past.auth.gr
Λιάντας Γρηγόριος (επ. καθηγητής ΑΕΑΘ)	2310301784	grliantas@aeath.gr
Μπάκας Ιωάννης (επ. καθηγητής ΑΠΘ)	2310991118	ibakas@past.auth.gr
Παναγιωτόπουλος Ιωάννης (επ. καθηγητής ΕΚΠΑ)	210-7275702	ipanagio@theol.uoa.gr
Πολυμένης Βασίλειος (αν. καθηγητής ΑΠΘ)	2310991317	polimenis@auth.gr
Ρεράκης Ηρακλής (καθηγητής ΑΠΘ)	2310997113	irerakis@past.auth.gr
Τρίτος Μιχαήλ (καθηγητής ΑΠΘ)	2310996920	tritos@past.auth.gr
Χρήστου Κωνσταντίνος (καθηγητής ΑΠΘ)	2310996656	konchris@past.auth.gr

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	Τηλέφωνο	Ιστοσελίδα
Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ	2310995323	lib.auth.gr
Βιβλιοθήκη Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ	2310996690	

ΝΗΣΙΔΑ Η/Α	Τηλέφωνο	Ιστοσελίδα
Τμήμα Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας	2310997289	past.auth.gr

